

ske nogen væsentlig Skade, hvis vi venter til den Samling, der begynder til Efteraaret. Jeg tror, at den ærede Ordfører, som jeg er overbevist om har den varmeste Interesse for denne Sag, ogsaa i sit Indre mener, at det er den rigtige Vej.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne kom til sidst med en Bemærkning, som ofte bliver benyttet, om at Bageren kunde hjælpe Smeden. Hos gamle Fatter Wessel var det jo Bageren, der maatte undgælde for Smeden. Jeg er overbevist om, at det ærede Medlem kender sine Klassikere, men jeg tror ikke, han har forstaaet Pointen i gamle Wessels vittige Vers; for dér tog man praktisk paa Tingene, man havde ikke den Gang saa mange Retsplejeparagraffer som i Øjeblikket; og den Dommer, som sad den Gang, saa praktisk paa Tingene, man havde naturligvis heller ikke den Gang Arbejdsloshedsunderstøttelsesloven og andre Ting, hvormed man kunde hjælpe Bageren, og man havde ingen Brug for ham. Saa sagde Dommeren: Vi trænger til en Smed, vi har ikke Brug for en Bager, saa hænger vi Bageren.

Dér hjalp Bageren altsaa Smeden, men det er jo ikke paa den Maade, det ærede Medlem vil have, Bageren skal hjælpe Smeden, han vil have, at de begge skal trives, skønt der ikke er Brug for dem begge. Og den Konklusion kom det ærede Medlem til, idet han sagde, at dersom der var en Smed, som skulde være med til at udstede Laan til en Konkurrent, som dukkede op lige ved Siden af ham, saa var det menneskeligt, at han ikke vilde gøre det, men dersom det var en Skomager, gjorde det ingenting; hvis det derimod var en Skomager, som var med i Ledelsen, vilde han nok give Plads for en Smed. Det er en hel anden Opfattelse, end Wessel og den gamle Dommer havde.

Jeg tror alligevel, der hænger noget ved os fra den Tid; dersom der skulde dukke en Konkurrent op, hvor der i Forvejen kun var lidt Arbejde for en Haandværker i det paagældende Fag, vilde man — og ikke uden Grund — nære stor Betænkelighed ved at gaa med til at give Laan til den nye Virksomhed. Det vil jeg bede det ærede Medlem tænke over.

Gerhard Nielsen: Jeg vil blot gerne overfor den højtærede Minister og det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen sige, at det er aldeles ikke urigtigt, naar jeg paastaar, at Partiet Venstre ved sin Stilling til Boligloven har bevirket, at denne er blevet afskaffet i det ganske Land undtagen Stor-

københavn, saa at Købstæderne ikke har kunnet beholde de Nævn, der kunde have forhindret, at Butikslejen steg; der er i Købstæderne en Mængde Haandværksme- stre, som har Værksted til Gaarden og Butik til Gaden, og som paa Grund af, at Huslejeloven er bortfaldet, har maattet betale en betydelig højere Leje end tidligere. Min Udtalelse, at Venstre har bidraget til at gøre Vilkaarene vanskeligere for Smaahaandværkerne i det her nævnte Forhold, er derfor fuldkommen berettiget.

Til det ærede Medlem Hr. Pitzner vil jeg sige, at det maaske kan være vanskeligere at samle Skomagere, Skræddere og Bagere end Husmænd, men efter min Mening er Lavsaanden maaske ikke helt forsvundet, men da baade Skomagere og Skræddere og andre Smaahaandværkere føler det økonomiske Tryk, tror jeg, der er Mulighed for at samle dem til fælles Arbejde for at fremskaffe saadanne billige Laan, som der her er Tale om. Det, man tilsigter, er en udstrakt Haand fra Statsmagtens Side, og naturligvis, vil Haandværket ikke benytte det, ja, saa benytter de det ikke, men det forekommer mig, man bør gøre det, og jeg tvivler heller ikke om, at det bliver benyttet i ret stor Udstrækning.

Jeg ved ikke, hvem der har tudet det ærede Medlem Hr. Thorhauge Ørene fulde om, hvad jeg har sagt om Husmændenes Laaneforeninger. Det ærede Medlem udtaler, at jeg har beskyldt Husmændene for at tage for store Renter og gøre Misbrug af Loven om Driftslaaneforeninger. Det er fuldkommen forkert. Jeg udtalte, at det er blevet mig meddelt, at der er Forskel paa den Rente, der tages. Er det ikke rigtigt, er det godt; men skriv det om til, at de gør Misbrug af Loven, er fuldkommen hen i Vejret. Jeg vil spørge det ærede Medlem: Hvor i Loven staar, at de kun maa tage 1 pCt. mere i Rente? Dér tror jeg han husker fejl. Men rent bortset fra, hvorledes det er i Husmændenes Laaneforeninger, forekommer det mig, at det vil være rigtigt, at dette fastsættes i den Lov, der her er Tale om, og det synes jeg i øvrigt burde fastsættes i alle de Love, der omhandler dette Forhold.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Busk): Jeg skal ikke forlænge denne Debat meget. Jeg vil kun sige til det ærede Medlem Hr. Pitzner, at de Betænkeligheder, han havde med Hensyn til, at Haandværkere ikke skulde have Midler til at danne Foreninger lige saavel som Husmændene, er ubegrundede. Jeg mener, at Haandværkerne, skønt de for Tiden i hvert Tilfælde ikke er godt